

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering

Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 26 november 2025

Aanwezig: mevrouw Kuiper en de heren Boter (voorzitter),
Duintjer, In 't Hout, Janssen, Van Mensvoort (portefeuillehouder), Schaafsma,
Wolters en Wortelboer (AB-leden)
mevrouw Ten Have en de heer Hammenga (fractieopvolgers)
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris)
mevrouw Schrik, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: mevrouw Lenting, AB-lid
de heer Timmer, hoofd Schoon Water

1. Opening

De heer Boter opent de vergadering, doet mededeling van de afwezigen en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Geen.

3. Verslag commissievergadering VVSW d.d. 5 november 2025

De heer Duintjer zegt dat op blz.6, 4^e alinea de tekst niet overeenkomt met het gezegde tijdens de vergadering.

Het geluidsbandje wordt nageluisterd en het verslag zal hier zo nodig op aangepast worden.

De tweede zin wordt aangevuld:

“Verwacht wordt dat de plannen voor dit gebied in 2027 gereed zijn **waarna vervolgens het vergunningentraject opgepakt wordt.**”

De heer In 't Hout zegt dat op blz. 6, laatste alinea, eerste zin als volgt aangevuld dient te worden
“..... over het feit dat veehouders massaal worden uitgekocht **in de kop van Drenthe.**”

Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 10 december 2025

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. HWBP Verkenning Dijkversterking Groote Polder

De heer Janssen vraagt wanneer er fysiek met de uitvoering van de kwelders voor de dijk wordt gestart en lopen deze werkzaamheden van RWS parallel aan de werkzaamheden (dijkverzwaring) van het waterschap.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat er door RWS een pilot wordt uitgevoerd door het aanleggen van kwelders achter de zeedijk ter plaatse van de Punt van Reide.

In het voorliggend voorstel zijn geen plannen ten aanzien van de kwelders opgenomen in het kader van het HWBP. Het HWBP betreft alleen aanpassingen aan de zeedijk.

De heer Van der Laan antwoordt dat er in het bestuursvoorstel op blz. 1 onder het punt externe betrokkenen staat beschreven welke programma's in opdracht van het Rijk lopen. Het waterschap is verantwoordelijk voor de dijk. De overige projecten van het Rijk worden in overleg tussen verschillende partijen uitgevoerd.

In het Eems-Dollard 2050 programma wordt genoemd dat de natuurlijke leefgebieden worden versterkt o.a. door de harde overgang tussen zee en land te verzachten. Hier worden ook de kwelders bedoeld. Door vroegtijdig de programma's samen te beoordelen kunnen de plannen op elkaar afgestemd worden.

De heer Boter vraagt of het waterschap meekijkt en meedenkt bij de aanleg van de kwelders door RWS.

De heer Van der Laan bevestigt dat er goed overleg is tussen het waterschap en de provincie en het waterschap en RWS. Er wordt over en weer met elkaar meegedacht.

De heer Janssen vraagt of de communicatie en de afstemming van de plannen tussen de verschillende partijen goed verloopt.

De heer Van Mensvoort verwijst naar blz. 9 van het bestuursvoorstel waar de Participatie en Communicatie is beschreven. Het plan Participatie en Communicatie wordt gevolgd. Het overleg en de voorlichting aan belanghebbenden verloopt goed.

De heer Boter vraagt in hoeverre er participatie plaatsvindt. Vindt er alleen overleg plaats of kunnen de verschillende partijen invloed uitoefenen op elkaars plannen.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat binnen het HWBP project het op hoogte en breedte brengen van de zeedijk er geen invloed van derden mogelijk is. Het HWBP project is een al lopend project. Voor de overige onderwerpen vindt er overleg plaats met de belanghebbenden en worden mogelijke koppelkansen, daar waar mogelijk, benut. De termijn van de te realiseren HWBP project mag niet worden overschreden.

De heer Schaafsma vraagt of er ook bekendheid wordt gegeven aan voorgenomen projecten en kunnen de werkzaamheden mogelijk worden gebruikt voor educatie.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat er vanuit het waterschap informatie wordt verstrekt door onze afdeling communicatie bij dergelijke grote projecten om zo transparant mogelijk te zijn. Het is van belang dat de omgeving weet wat er gebeurt. Voorliggend bestuursvoorstel betreft de verkenningfase. En bij iedere stap wordt er informatie gedeeld.

Mevrouw Kuiper vraagt wat de stemming/sfeer was tijdens de voorlichtingsavonden.

De heer Van Mensvoort zegt dat de informatieavonden door alle partijen gezamenlijk zijn georganiseerd. Er gebeurt veel in dat gebied. De bewoners waren verontrust over de uit te

voeren werkzaamheden. Men heeft behoefte aan duidelijkheid. Het is van belang dat de mensen op de hoogte zijn wat er gaat gebeuren en met name waarom de werkzaamheden worden gedaan.

De heer Boter vraagt wie de informatieavonden organiseert.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat de provincie de informatieavonden organiseert.

De heer Van der Laan zegt dat de provincie deze avonden organiseert omdat er meerdere partijen bij zijn betrokken en er meerdere projecten tegelijkertijd gaande zijn. De informatieavonden worden gecombineerd gehouden.

De aanpassing van de dijk in het kader van de HWBP is een taak van het waterschap. Men dient zich ervan bewust te zijn dat voor deze werkzaamheden het waterschap zich in de verkenningsfase bevindt. Op dit moment wordt het meedenken van de omgeving geïnventariseerd. Nu is nog niet aan te geven hoe de dijk er uit komt te zien. In de verkennings- en planfase kunnen er nog suggesties worden aangeboden. In de uitvoeringsfase is dit niet meer mogelijk.

De heer Duintjer vraagt wat de zwarte lijn op het overzichtskaartje op blz. 5 betekent.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat de lijn de beheergrens van ons waterschap aangeeft.

De heer Duintjer vraagt of het noodzakelijk is om grond aan te kopen voor het verbreden van de zeedijk.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat de benodigde grond in eigendom is van de Stichting Groninger Landschap. De grond wordt niet aangekocht. Het betreft een natuurgebied en daarom worden voor de benodigde grond compensatiemaatregelen beschikbaar gesteld. Bijvoorbeeld bij de Brede Groene dijk is 2 meter in gebruik van Natura 2000 en in eigendom bij Stichting Groninger Landschap. Voor dit gebied is er de compensatiemaatregel getroffen door het aanleggen van een kluteneiland. Er zijn ook buitendijkse gronden in beheer van particulieren. Op het kaartje zijn de kwelders tussen de Brede Groene dijk en Nieuwe Statenzijl te zien. Terwijl aan de noordkant geen kwelders aanwezig zijn. Het is van belang voor een zoetwaterbubbel om de kwelders uit te breiden.

De heer Duintjer vraagt of een gedeelte van onze dijk op grond van derden komt te liggen en er geen gronden worden aangekocht. Volgens spreker is dat buiten het normaal beleid van het waterschap.

De heer Van der Laan zegt dat bij het waterschap weleens vaker reguliere waterkeringen op eigendommen van derden liggen. Dit is niet ongebruikelijk. In de Waterschapsverordening zijn hierover afspraken opgenomen. Het regulier onderhoud ligt dan bij betreffende partij (eigenaar) maar bij groot onderhoud of bij een grote investering dan is dat voor rekening van het waterschap.

De zeedijk is over het algemeen in eigendom van het waterschap maar er wordt steeds meer een natuurlijke overgang van de dijk naar de natuur gecreëerd en daarom gebruik gemaakt van gronden van derden.

De heer Duintjer vraagt of er een overeenkomst wordt gesloten tussen de verschillende partijen in de vorm van erfpachtafspraken bijvoorbeeld.

De heer Van der Laan antwoordt dat we nu nog in de verkenningsfase zitten en dat bij de planvorming het gebruik wordt vastgelegd in een nader te bespreken vorm. Er kunnen gedeeltelijke kadastrale wijzigingen worden doorgevoerd maar er kunnen ook EBO- afspraken worden gemaakt (eigendom, beheer en onderhoud).

De heer Hammenga zegt dat bij persleidingen een zakelijk recht wordt verkregen voor het gebruik van de grond met aan beide kanten een strook grond voor eventueel onderhoud. Mogelijk dat dit een optie is voor het gebruik van gronden van derden.

De heer Boter merkt op dat de heer Van der Laan heeft gezegd dat een overeenkomst voor beheer en onderhoud goed werkt en dat in de planvorming de beste manier van overeenkomst wordt meegenomen.

De heer Hammenga zegt dat voor het afsluiten van een zakelijk recht men naar de notaris moet voor ondertekening en dat bij het overeenkomen van het beheer en onderhoud dit niet nodig is.

De heer Van der Laan antwoordt dat bij onderhoud aan de dijk geen zakelijk recht benodigd is. De vroegere Keur is vervangen door de Waterschapverordening waarin bijvoorbeeld staat opgenomen dat bij waterstaatswerken het beheer en onderhoud kan worden uitgevoerd zonder zakelijk recht als er 2x 24 uur van tevoren een brief is gestuurd aan de eigenaar.

De heer Duintjer zegt dat er in de plannen dus geen rekening hoeft te worden gehouden met aankoopkosten voor de ondergrond.

De heer Boter zegt dat als het in de verkenningsfase anders blijkt dan zal de aankoop in het algemeen bestuur worden behandeld.

De heer Wolterboer zegt dat er mogelijk afspraken gemaakt kunnen worden om de kwelders die door RWS worden aangelegd als compensatie kunnen dienen voor het gebruik van de natuurgebieden voor de dijkverbreding.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat deze vraag meegenomen wordt in de verkenningsfase.

De heer Boter zegt dat dit een mogelijke koppelkans kan zijn.

De heer Van der Laan deelt mede dat het HWBP bedoeld is voor het dijkbeheer van de waterschappen. De kwelders zijn de verantwoordelijkheid van RWS. Mogelijke koppelkansen dienen door de uitvoerende partijen zelf te worden gefinancierd.

De heer Boter zegt dat volgens het HWBP de werken sober en doelmatig dienen te worden uitgevoerd zonder andere kosten dan de dijkversterking. Dit geldt voor alle waterschappen in den lande. Ook de niet dijkbeherende waterschappen betalen mee aan de HWBP-projecten.

De heer In 't Hout stelt dat als de te gebruiken grond in eigendom is van het Groninger Landschap en wordt gebruikt voor dijkverbreding, de teen van de dijk in eigendom is van het waterschap en de kwelders in eigendom van RWS. Spreker vraagt zich af wat de situatie wordt als het Groninger Landschap iets anders wil dan het waterschap. Mogelijk dat het Groninger Landschap eisen stelt ten behoeve van de natuur en het waterschap ten behoeve van de veiligheid en de verschillende eisen niet overeenkomen.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat deze mogelijkheid ook wordt meegenomen in de verkenningsfase. Bij de Brede Groene dijk doet zich eenzelfde situatie voor. Daar wordt ook gebruik gemaakt van grond van derden en daarvoor is een compensatiemaatregel getroffen. Dit is in goed overleg overeengekomen.

De heer In't Hout zegt dat de aanleg van het kluteneiland een mooi voorbeeld is van een win-win situatie.

Mevrouw Ten Have zegt naar aanleiding van de uitvoering en het tijdspad (blz. 9) dat het in 2026 na het opstellen van de Nota Bouwstenen en Kansrijke Oplossingen (Q3 2026) fijn zou zijn om het algemeen bestuur weer te informeren over de stand van zaken en niet pas in 2027 (Q3/Q4) zoals beschreven.

De heer Van Mensvoort zegt dat het tijdspad is afgesproken zoals genoemd op blz. 5 van het bestuursvoorstel. Het algemeen bestuur zal bij iedere stap van de dijkversterking in het kader van het HWBP via ibabs worden geïnformeerd. Zoals beschreven in het eerder behandelde bestuursvoorstel dat als bijlage is bijgevoegd. Op blz. 3 onder het punt Besluit/opmerkingen

bestuur. Het betreft een langlopend project en daarom van belang dat het bestuur goed wordt geïnformeerd.

De heer Hammenga vraagt of er een specificatie beschikbaar is hoe de € 1,9 miljoen is opgebouwd.

De heer Van der Laan antwoordt dat genoemde € 1,9 miljoen het bruto bedrag is voor de verkenningsfase. Hiervan wordt 90% vergoed door het HWBP. De 1,9 miljoen staat niet apart genoemd omdat het waterschap dit niet als geheel bijdraagt. Het waterschap betaalt 10% van dit bedrag. Er is al een bedrag van € 275.000,- beschikbaar gesteld voor de opstartfase. De financiering van 10% bedraagt € 193.134,-.

De heer Boter zegt dat dit het systeem is van de financiering van het HWBP project.

De heer Van der Laan zegt dat het begrotingssysteem van het waterschap uitgaat van de netto bedragen voor het waterschap.

De heer Duintjer verbaast zich erover dat de begroting van € 1,9 miljoen niet is bijgevoegd.

De heer Hammenga is geïnteresseerd hoe het bedrag van € 1,9 miljoen is opgebouwd.

De heer Duintjer zegt dat het waterschap 10% van de begroting van € 1,9 miljoen betaalt en is van mening dat het algemeen bestuur inzicht dient te hebben in de opbouw van dit bedrag.

De heer Boter vraagt of het van belang is om de opbouw te kunnen beoordelen op deugdelijke onderbouwing of dat de 10% kan worden geverifieerd door het algemeen bestuur.

De heer Van Mensvoort zegt dat er landelijk een systematiek is afgesproken voor het opstellen van de begroting. Het DB heeft er nu voor gekozen om de begroting niet ter inzage te leggen.

De heer Boter vraagt of de leden van het algemeen bestuur inzicht kunnen krijgen in de begroting, hoe de € 1,9 miljoen is opgebouwd.

De heer Van Mensvoort zegt dat hij nu geen toezeggingen kan doen maar dat hij zal overleggen over de mogelijkheden.

De heer Van der Laan zegt dat het HWBP project deel uitmaakt van een groter geheel. Landelijk worden er projecten van 50 tot 80 miljoen uitgevoerd zowel in de verkennings-, plan- als in de uitvoeringsfasen. De € 1,9 miljoen zit in de totale begroting van het HWBP.

Verdeling van de projecten is 50% Rijk, 40% HWBP en 10% uitvoerend waterschap.

De Uniecommissie Waterveiligheid en CBDF praten mee over de toekenning van de gelden. In deze commissies hebben de waterschapsbestuurders zitting.

De heer Van Mensvoort zegt dat genoemde bedragen in nauwe samenwerking met het HWBP worden opgesteld en gecontroleerd.

Het HWBP beoordeelt de begroting die is opgesteld door het waterschap. Deze begroting wordt gecontroleerd door experts van het HWBP om tot een gedragen besluit te komen.

De heer Boter vraagt of de heer Van Mensvoort de heldere uitleg van het ambtelijk proces door de heer Van der Laan ondersteunt als DB-lid.

De heer Van Mensvoort zegt dat hij de uitleg van de heer Van der Laan onderschrijft als de mening van het dagelijks bestuur.

De heer Boter stelt dat het waterschap zijn eigen begroting opstelt voor het project in het kader van het HWBP over de bijdrage die door het waterschap wordt gedaan. Het waterschap doet ook een bijdrage aan het HWBP algemeen. Beide bedragen komen in onze begroting aan de orde. In het HWBP gaat het om miljoenen euro's zo niet miljarden in de uitvoering. De projecten worden gedragen en toegeschreven door de uniecommissies waar onze bestuursleden Bartelds en Van Mensvoort zitting hebben. Er worden besluiten over de projecten genomen die worden begroot en de uitkomsten van dit bedrag waarvan 10% voor betreffende waterschap is. Dat bedrag wordt als mededeling aan betreffende waterschap gedaan. Mocht het algemeen bestuur dit anders

willen zien of er een andere filter bij heeft kan er in het algemeen bestuur een politieke discussie worden gevoerd.

De heer Van Mensvoort heeft uitgelegd en onderschreven dat de uitleg zoals door de heer Van der Laan is gegeven klopt en zoals het dagelijks bestuur als uitleg heeft gegeven.

Het is vervolgens aan de heren Duintjer en Hammenga om dit in het algemeen bestuur ter discussie te stellen.

De heer Hammenga zegt dat hij het onderwerp meeneemt in het fractieoverleg.

De heer Duintjer vraagt waarom het dagelijks bestuur heeft besloten om de begroting van € 1,9 miljoen niet inzichtelijk te maken voor het algemeen bestuur.

De heer Boter zegt dat er uitgelegd is dat er een systematiek is waarom de begroting van € 1,9 miljoen niet ter beschikking is. De politieke vraag kan zijn dat het bestuur het niet eens is met de systematiek.

De heer Wolters zegt dat op blz. 7 van het bestuursvoorstel onder het kopje Financiën staat beschreven dat de begroting ter inzage ligt bij het bestuurssecretariaat. Dit staat ook in het bestuursvoorstel op blz. 3 onder Ter inzage AB.

Volgens de heer Duintjer en de heer Hammenga liggen de stukken niet bij het bestuurssecretariaat ter inzage.

De heer Boter zegt dat als de € 1,9 miljoen een gedeelte is van de totale begroting van het HWBP wat is dan de relevantie van de onderbouwing van de begroting. Het is aan het algemeen bestuur om hier een discussie over te voeren. Het dagelijks bestuur heeft een besluit genomen om het op de manier te doen zoals is gedaan.

De heer Van der Laan zal bij het bestuurssecretariaat informeren of het toegezegde ter inzage ligt zoals is genoemd in het bestuursvoorstel.

Bij het bestuurssecretariaat ligt de kostenspecificatie Verkenning Dijkversterking Groote Polder ter inzage. Hierin is inzicht gegeven waar tijdens deze verkenningsfase kosten voor worden gemaakt.

De heer In 't Hout merkt op dat het algemeen bestuur op grote lijnen besluit. Niet inhoudelijk op deelbegrotingen. Het bestuur dient te sturen op hoofdlijnen.

De heer Van Mensvoort zegt dat ons waterschap transparant is en dat bestuursleden altijd informatie kunnen verkrijgen bij de ambtelijke dienst.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een krediet beschikbaar te stellen van bruto € 1.656.343,- ten behoeve van de voorfinanciering van de HWBP Verkenning Dijkversterking Groote Polder.

6. Rondvraag

De heer Wortelboer zegt dat in het kader van de nieuwe Gedragscode een andere type klepelmaaier dient te worden gebruikt en vraagt hoe het waterschap dit oplost.

De heer Van der Laan antwoordt dat conform de nieuwe Gedragscode niet meer mag worden geklepeld op de gebruikelijke manier. De provincies hebben het bevoegd gezag op de Gedragscode. Er is met beide provincies overlegd en afgesproken dat het waterschap de huidige

klepelmaaiers vooreerst mag blijven gebruiken. Op dit moment worden de alternatieven onderzocht.

7. Sluiting

De heer Boter bedankt eenieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 28 januari 2026.

Jan van der Laan,
secretaris

Jasper Boter,
voorzitter